

Merkezimiz **Afrika Seminerleri** dizisinden *Afrikalı Öğrencilerimizin Gözüyle Afrika Seminerleri*'nin ilkinin **Aden Jarso** verdi. Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi olan Aden, 13 Mayıs 2014 tarihinde ATAUM Fatin Rüştü Salonu'nda **Kenya** başlıklı bir sunum yaptı.

Aden Jarso Golole'nin hazırladığı seminer özeti

Coğrafi Konum ve Kısaca Tarihçe:

Kenya Doğu Afrika'dadır. Doğusunda Somali, batısında Uganda, kuzeybatısında Sudan, güneybatısında Tanzanya ve güneyinde Hint okyanusu bulunmaktadır.

Rivayete göre 20 milyon yıl önce insanlar o bölgelerde yaşamışlardır. Ama bilfiil olarak Hz. İsa'dan önce iki bin yılında “*Kuşitik*” dili konuşan bir kabile oraya yerleşmiştir. Ardından “*Nilotik*” dili ve “*Bantu*” dili konuşan kabileler Kenya'ya yerleşmişlerdir.

1. yy'den itibaren Arapların ticaret durağı olan Kenya'da özellikle köle ticareti ve fildişi ticareti yapılmıştır. 8.yy. ile 19.yy. arasında Hint okyanus bölgesinde olan yerler onların sultanlığı hâkimiyeti altında girmiştir. Bu sebeple orada ki *Mombasa* ve *Malindi* gibi şehirlerde Arap ve Afrikalıların ortak dili olan “*Kiswahili*” dili ortaya çıkmış ve konuşulmuştur.

15. yy. 'da Kenya topraklarına ayak basan ilk Avrupalı insan *Vasco Da Gama*'dır. *Vasco Da Gama* Portekiz'den Hindistan'a giderken Malindi ve Mombasa şehirlerinden de geçmiştir. İsa Kulesi'ni Mombasa'ya inşa edenler Portekizliler olmuştur.

Johann Kraft ve Johannes Rebmann isimli iki Anglikan misyoneri 19.yy'da Kenya'ya gelmişlerdir. Bunların ardından iki sömürgeci ülke Almanya ve İngiltere Doğu Afrika'ya gelmişler ve 1885 yılında girdikleri toprakları kendi aralarında paylaşmışlardır. Kenya İngilizler tarafından, Tanzanya ise Almanlar tarafından sömürülmüştür. Bu sömürülme sonucu Kenya'nın yöneticisi İngiliz Arthur Harding olmuştur ve merkezi Zanzibar'dadır.

1920'den itibaren Kenyalılar sömürgeye karşı harekete girişmişler ve 1963 yılında Kenya bağımsızlığını ve özgürlüğünü elde etmiştir. Bağımsızlıklarını ve özgürlüklerini kazandıklarından beri Kenya'da hala her beş yılda bir Cumhurbaşkanlığı seçimleri yapılmaktadır. Kenya'nın ilk Cumhurbaşkanı *Jomo Kenyatta*'dır.

Kenya'nın şimdiye kadar seçilen Devlet Başkanları:

- ❖ Jomo Kenyatta 1963 -1978
- ❖ Daniel Arap Moi 1978 - 2002
- ❖ Mwai Kibaki 2002 - 2013
- ❖ Uhuru Kenyatta 2013 -

Günümüzde Kenya:

Kenya'nın başkenti Nairobi'dir ve 1905 den beri başkenttir. Yaklaşık dört milyon nüfusa sahiptir. Kenya'daki diğer önemli şehirler arasında Mombasa, Kisumu, Edoret ve Nakuru şehirleri yer alır. Kenya'nın halk dili *Kiswahili*, resmi dili ise İngilizce'dir. Kenya halkının yaş ortalaması yaklaşık 57,9'dur

Kenya'nın bayrağı dört renge sahiptir ve her rengin bir özelliği vardır. Bunlardan siyah Afrikalıları, kırmızı özgürlük savaşından dolayı dökülen kanı, yeşil toprağı ve beyaz selamı ve

barışı temsil etmektedir. Bayrağın ortasında ki kalkan ise bu simgelerin hepsinin koruyucusu olduğu anlamına gelmektedir.

Kenya'nın fiziksel özelliklerine gelecek olursak, Kenya genel olarak tropikal ve ekvator iklimine sahip. Ülkede hava sıcaklığı en yüksek 27, en düşük 10 derecedir. Kenya Afrika'nın yüksek dağlarına sahiptir.

- ❖ Kenya Dağı: 5200 m.
- ❖ Elgon Dağı: 4321 m.
- ❖ Longonot Dağı: 2776 m.

Afrika'nın en yüksek dağı olan Kılımanjaro dağı ise Kenya'nın sınırında bulunmaktadır. Kenya'nın en büyük akarsuyu *Tana* ve *Athi*'dir.

Kenya yaklaşık sekiz göle sahiptir. Bunlardan altı tanesi Rift Vadisi'nin içindedir.

- ❖ Victoria
- ❖ Turkana
- ❖ Naivasha
- ❖ Nakuru
- ❖ Bogoria
- ❖ Elementaita

Kenya'nın güneyinde Hint okyanusu bulunması hasebiyle Kenya 485 km. uzunluğunda bir sahile ve birçok güzel adalara sahiptir. Bu adaların isimleri şunlardır: *Kiwayu*, *Pate*, *Manda*, *Lamu* ve *Mombasa* vb..

Kenya birçok yağmur ormanlarına sahiptir bunlar *Kenya Dağı*, *Aberderes*, *Arabuko Sokoke* ve *Kakamega* ormanlarıdır.

Mevsim olarak Kenya'da iki tür mevsim vardır. Bunlar yağmurlu ve yağmursuz mevsimlerdir. Yağmurlu geçen zamanlar Mart ve Mayıs aylarıdır. Kısa yağmurlu aylarda Ekim ve Aralık aylarıdır. Daha çok yağışlı olan bölgeler batı bölgeleridir.

Kenya'nın Nüfus Özellikleri:

Kenya'nın nüfusu 2014'de 44.611.813'e ulaşmıştır. Nüfusun yaş ortalaması ise şöyledir:

- ❖ % 61.1: 0-24 yaş arasındalar
- ❖ % 32.4: 25-54 yaşlar arasındalar
- ❖ % 3.6: 55 -64 yaşlar arasında
- ❖ % 2.9: 65 yaşından fazladır

Bunlardan % 23.98'i şehirde yaşamaktadır.

Kabileler

Kenya'da kırk iki kabile bulunmaktadır. Her kabilenin kendi dili ve kendi kültürü vardır. Ama bazen bazı kabilelerin kültürleri birbirine yakın olabilmektedir. Kenya'nın en büyük kabileleri ise şunlardır:

- ❖ Kikuyu: % 22
- ❖ Luhya: % 14
- ❖ Luo: % 13

- ❖ Kalenjin: % 12
- ❖ Kamba: % 11

Kenya'daki dinler

- ❖ % 83 Hıristiyan
- ❖ % 10 Müslüman
- ❖ Geri kalan Afrika yerel dinleri ve diğer inançlar

Kenya'nın Eğitim Sistemi (8-4-4)

- ❖ 8 yıl ilkokul (6-14 yaşına)
- ❖ 4 yıl lise (15- 18 yaşına)
- ❖ 4 yıl üniversite

Kenya halkının %85'i okuryazardır. Çocuklar 5 yaşında girdiklerinde ilk okuldan önce bir yıl okul öncesi eğitim alırlar. Zorunlu eğitim ise 12 yıl sürmektedir. Bu 12 yıllık eğitim içinde Lise eğitimini de kapsamaktadır.

Kenya'da yaklaşık üç bin lise ve 22'si devlet, 39'u ise özel altmış bir üniversite vardır. Öğrencilerin % 80'i devlet üniversitesine eğitim almaktadır. %20 ise özel üniversitelere gitmektedir. Üniversiteyi kazanamayan öğrenciler ise liseden sonra college (meslek yüksek okulu benzeri) eğitimi alırlar.

Kenya'nın en büyük devlet üniversiteleri:

- ❖ Nairobi Üniversitesi (1970)
- ❖ Moi Üniversitesi (1984)
- ❖ Kenyatta Üniversitesi (1985)

Kenya'nın özel üniversitelerinden de bazıları şunlardır:

- ❖ ABD'nin Uluslararası Üniversitesi - 1970
- ❖ Strathmore Üniversitesi - 2002
- ❖ Mount Kenya Üniversitesi – 2006

Kenya'nın ekonomik durumu

Doğu Afrika'nın en büyük ekonomisi Kenya'dadır. Daha çok tarım ve hayvancılığa dayalıdır. En çok üretilen ve ihraç edilen ürünler: çay, kahve, gül ve pire-otu'dur. Hayvancılıkta ise oldukça gelişmiştir ve sığır, koyun, keçi ve deve gibi hayvan besiciliği yapılmaktadır. Aynı zamanda ihraç edilecek kadar da yeterli derecede hayvanları vardır.

Kenya'da ne yazık ki sanayi, tarım ve hayvancılık kadar gelişmemiştir. Sanayinin bulunduğu şehirler Thika, Mombasa ve Nairobi'dir. Mombasa şehrinde Doğu Afrika'nın en modern ve önemli limanları vardır.

Kenya'nın ihracat yaptığı ülkeler arasında Uganda, Tanzanya, Hollanda, İngiltere ve ABD vardır.

İthalat ise en çok Hindistan, Çin, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'dan yapılmaktadır.

Mombasa ve Nairobi şehirlerinde Uluslararası havalimanı vardır. Türkiye'den Kenya'ya uçuş yedi saat sürmektedir. Kenya'nın para birimi şilindir (sh).